

เทศน์เช้า วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๔๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากคต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาเราเกิด เห็นไหม เกิดในประเทศอันสมควร ถ้าประเทศอันสมควรความเป็นอยู่ของเราจะมีความสุข ความสุขคือว่ามันดีกว่าทางอื่นใด แต่ถ้าพูดถึงความทุกข์ในหัวใจ ที่ไหนมันจะมีความสุข มันก็มีความสุขในหัวใจทั้งนั้น เพราะมันเป็นความจริง โลกนี้มันเร้าร้อนไปด้วยไฟ

เวลาศาสนาพุทธเราสอนต้องมีปัญญา ต้องมีปัญญานะ เวลาถือศีลต้องมีปัญญาในการถือศีล ถ้าเราไม่มีปัญญาในการถือศีลเราก็ถือศีลไม่ถูก ต้องมีปัญญานำหน้าตลอด แล้วโลกปัจจุบันนี้ต้องสู้กันด้วยข้อมูลข่าวสาร สู้กันด้วยข้อมูลข่าวสารนะ ผู้ที่มีปัญญาจะปกครองโลก จะต้องชนะทุกอย่าง เพราะมีปัญญา แต่ถ้ามีปัญญานี้ คุณลัทธิก่อการร้ายสิ ลัทธิก่อการร้ายเขาก็ใช้ความคิด เห็นไหม ขนาดว่าเขามีการสืบราชการลับ มีการต่อสู้กันด้วยความคิดด้วยการดักฟังต่างๆ เขาก็ต้องอยู่ที่ลึกลับว่า

ถ้าได้ความปลุกฝัง ได้มีจนาทิภูริ ความปลุกฝังเป็นมีจนาทิภูริ ความเห็นของเขามันก็ยิ่งลึกเข้าไป ถ้าเป็นปัญญามันต้องเป็นสัมมา สัมมาเห็นไหม ความดำริชอบ ปัญญาชอบ ถ้าปัญญาไม่ชอบเราเห็นผิดเราก็ทำความผิดของเราตลอดไป ถ้าเราทำความผิดของเรา ทำความผิดแต่เราเข้าใจว่าถูก เราเข้าใจว่าถูกแล้วเราพอใจ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาถึงบอกว่าเราเป็นพระอรหันต์ บอกปัญจวัคคีย์ พระปัญจวัคคีย์นี้ไม่เชื่อ ไม่อยากฟังเพราะอะไร เพราะทรมาณขนาดขนาดนี้ยังทำไม่ได้ แล้วกลับไปฉันอาหารกลับไปมักมากนั้น มันจะเป็นไปได้อย่างไร

นี่ความเห็นของโลกต้องอย่างนั้น ต้องเคร่งครัดใจ การเคร่งครัด การตัดตนข้างนอกมันเป็น การตัดตนเพื่อจะเข้าไปทรมาณ เพื่อจะทำให้กิเลสมันเบาบางลง เพื่อจะเข้าไปในการที่ว่าไม่ให้กิเลส มันครอบงำใจจนเกินไปนัก แต่ในการต่อสู้กันแล้วมันต้องเป็นมรรคญาณจากภายใน มรรคญาณคือ

การแก้กันจากภายใน เห็นใหม่ เป็นปัญญาชอบ เป็นปัญญาจากภายใน ปัญญาจากภายในมันถึงว่าเป็นปัญญาชอบไง

ถ้าเป็นปัญญาไม่ชอบเห็นใหม่ ลัทธีก่อการร้ายนี้เขาก็เชื่อมั่นของเขาว่าเขาทำถูกต้อง เขาทำแล้วได้บุญกุศลของเขา เห็นใหม่ ความเชื่อของเขานี้เป็นการทำความเดือดร้อนจากภายนอก มันจะเป็นความสุขได้ยังไง เวลาโลกของภายนอก เห็นใหม่ มีการแข่งขัน โลกของปัญญาต้องมีการแข่งขันกัน ต้องรู้ทันข้อมูลข่าวสาร ต้องมีการตัดสินใจ ต้องเป็นโอกาส ต้องเป็นความเห็นของการต่อสู้กัน อันนั้นเป็นเรื่องของภายนอก

สิ่งที่ภายนอก ความคิดของเรา เห็นใหม่ ถ้าเราคิดฟุ้งออกไปข้างนอก เราคิดไม่มีวันที่สิ้นสุดเลย เราจะคิดขนาดไหนเราคิดของเราไปได้ คิดขนาดไหน เห็นใหม่ คิดจนเสียดสีก็ได้ สตินี้เบลอละ เพราะความคิดของเราคิดมาก คิดออกไปจากภายนอก เราต้องสงบความคิดเข้ามา การชนะของเราคือการชนะตนเอง การชนะจากภายใน ถ้าการชนะจากภายในจะเกิดขึ้นมา มันต้องทำความสงบของใจขึ้นมา ถ้าความสงบของใจขึ้นมา มันก็เป็นความคิดออกไปข้างนอก แล้วมันยับยั้งความคิดเข้าได้เท่านั้นเอง

การต่อสู้ การช่วงชิงด้วยข้อมูลข่าวสารนั้นมันเป็นการเอารัดเอาเปรียบ การรู้ออกไป เห็นใหม่ แต่ผู้ที่อยู่ป่ายอยู่เขาไม่ต้องรับรู้สิ่งต่างๆ เลย ไม่รับรู้สิ่งต่างๆ แต่มันทำไม่รู้อะไร เพราะเข้าใจตนเองไง สรรพสิ่งต่างๆ ที่เขาหามา ดูอย่างวิทยาศาสตร์ที่เขาทดลองกันอยู่นี้ เขาก็เอาร่างกายมนุษย์เป็นตัวตั้ง กล้องถ่ายรูปก็เกิดมาจากตาของมนุษย์ จากเลนส์ของตา ความคิดออกมา นี่สมองกลๆ ความว่าสมองกลก็มนุษย์คิดขึ้นมา สิ่งที่มีมนุษย์คิดขึ้นมา คิดขึ้นมาเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับตัวเอง

แต่ถ้าใจมันสงบเข้ามา เรื่องของร่างกายของเรา เรื่องของความพอใจของปัจจัย ๔ มันก็อาศัยสิ่งออกนี่ออกไปเพื่อสนองกลับเข้ามา เพื่อประโยชน์ของมัน สิ่งทีประโยชน์ของมันนี้ แล้วมันเป็น

ประโยชน์ใหม่ ถ้ามันเป็นประโยชน์ มันต้องอาศัยว่าเราต้องมีความสุขของเราสิ อันนี้มันเป็นการพึ่งพาอาศัย จะว่าไม่เป็นประโยชน์มันก็พึ่งพาอาศัย มันเป็นปัจจัย ๔ เครื่องอาศัย เห็นไหม แต่มันก็หลอกเรา

เหรียญมี ๒ ด้านตลอด มันมีประโยชน์มันก็ต้องมีโทษในตัวของมันเอง สิ่งใดที่มีโทษในตัวเองก็ต้องมีประโยชน์ แต่ใครจะใช้ประโยชน์อะไรกับมัน สิ่งที่มีประโยชน์ เห็นไหม เราคิดมันเราว่าอันนี้เป็นประโยชน์ แล้วโลกเป็นประโยชน์ก็เคลื่อนไปตามโลกทั้งหมด มันไปเหรียญด้านเดียว เห็นไหม ถ้าเหรียญด้านเดียวมันจะให้โทษกับหัวใจที่เราร้อนมาก หัวใจที่เราร้อนมาก

แต่ถ้าสิ่งนั้นเป็นปัจจัย ๔ เครื่องอาศัย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ปฏิเสธสิ่งนี้ ถ้าปฏิเสธสิ่งนี้ เห็นไหม ทำไมไม่มีความเพียรชอบ คนเราเกิดมาต้องมีการงาน ต้องมีความเพียรชอบ สิ่งที่เป็นความเพียรชอบ ชอบอะไร ชอบ เห็นไหม ความว่าชอบเพราะมันจะย่อยสลายขึ้นไปจากมรรคหยาบเป็นมรรคละเอียดก็ได้

ถ้าความไม่ชอบ เห็นไหม ความเพียรแต่เป็นความไม่ชอบ ติดคาอยู่สิ่งนั้น เราแบกสิ่งใดติดทิฏฐิอยู่สิ่งใดอยู่ เรายึดมันสิ่งใดอยู่ เรามีศรัทธามีความเชื่อมาก เราสละทานมาก เราอยากทำทานของเรา เราก็กทำทานของเราตลอดไป แล้วเราทำทาน เราทำทานให้มากขึ้นๆ แล้วทำไมไม่ให้มันย่อยสลายเป็นศีล เป็นสมาธิ เป็นปัญญาขึ้นมาละ

เห็นไหม มรรคหยาบๆ อย่างนี้มันก็เป็นไป ความคิดก็เหมือนกัน ความคิดขึ้นมา เราใคร่ครวญของเราขึ้นมา มันออกจากว่าการประพฤติปฏิบัติ ทำทานร้อยหนพันหนไม่เท่ากับมีศีลบริสุทธิ์หนหนึ่ง มีศีลบริสุทธิ์ร้อยหนพันหนไม่เท่ากับเกิดปัญญาในการชำระกิเลสหนหนึ่ง เห็นไหม เกิดสัมมาสมาธิหนหนึ่ง สมาธินี้ทำให้เกิดปัญญา ทำให้ใจนี้วิมุตติหลุดพ้นไปได้

ความเพียรชอบ ถ้ามันชอบแล้วมันจะละเอียดเข้ามาเป็นชั้นเป็นตอนเข้ามา ถ้ามันไม่ชอบ มันยึดใจ ยึดว่าอันนี้เป็นความถูกต้องของเรา เห็นไหม ดูที่ทางฆราวาสเขา เราทำความคิดอยู่แล้ว เราไม่

เคยทำความผิดพลาดสิ่งใดๆ เลย ทำไมเราต้องทรมานตน ทำไมเราต้องทรมาน เราต้องไปวัดไปวา เพื่อสิ่งใด เราอยู่บ้านของเราก็มีความสุข มันมีความสุขต่อเมื่อเรามีความพอใจ แต่มันจะมีความสุขเพิ่มขึ้นมาต่อเมื่อเราต้องพลัดพราก สิ่งใดเกิดมาในโลกนี้ต้องพลัดพรากทั้งหมด

ถ้าเป็นปัญญานี้ ปัญญาการเอาชนะตนเอง เห็นไหม ถ้าปัญญาเอาชนะตนเอง เอาตนของตนไว้ในอำนาจของตน มันจะคิดฟุ้งซ่านไปไหน มันต้องการสิ่งใด เราไม่ต้องคิดมากออกไปขนาดนั้น เราบริหารของเรา ผู้ที่เขาเป็นผู้อำนวยการ เขานั่งอยู่ในห้องของเขาเนะ เขาบัญชาการได้หมดเลย เพราะเขามีคนทำงานแทนของเขา

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราควบคุมจิตของเราได้ เราจะบัญชาของเราได้ แล้วเราจะควบคุมเราได้ สิ่งนี้จะเป็นประโยชน์กับเรามาก เพราะเราควบคุมเราได้ เราชนะของเราได้ ถ้าเราชนะตนเอง เราจะเบียดเบียนใคร

ลัทธิก่อการร้าย ลัทธิธรรมต่างๆ เห็นไหม ต้องทำให้คนอื่นมีความเห็นเหมือนเรา ถ้านับถือความคิดความเห็นผิด เราทำลายเขาแล้วจะเป็นบุญกุศลของเรา นี่มันเป็นการทำลายคนอื่น ปาณาติปาตา เวรมณี เห็นไหม การฆ่าสัตว์นี้ผิดศีลแล้วเป็นบาปอยู่แล้ว การฆ่าสัตว์เป็นผิดศีล เห็นไหม แล้วการจาบจ้วง คนเกิดมามีปากหนึ่ง หนึ่งปากก็มีขวานเล่มหนึ่ง ถากถางคนอื่นไปตลอดไป แต่ทำไมไม่ถากถางใจของตัวเอง ทำไมไม่คิดอย่างนี้เข้ามาเบียดเบียนตนเอง เบียดเบียนตนเอง เบียดเบียนตนเองเท่ากันเบียดเบียนกิเลส

เรากินอึมันนอนอู่น เห็นไหม ต้องกินอึมันนอนอู่น นี่เป็นความเชื่อของเราว่ามีผู้มีกินตามประสาโลกของเขา แต่ทำไมเรากลือศีลขึ้นมา เราต้องถือศีล ๘ ไม่ฉันข้าวเย็น เห็นไหม พระปฏิบัติถือธุดงค์วัตร ฉันมือเดียว ทำไมตัดแปลงตนเอง ทำไมต้องทรมานตน ทำไมไม่กินอึมันนอนอู่นล่ะ กินอึมันนอนอู่นขนาดไหน จิตมันก็มีความเร่าร้อนของมันตลอดไป ถ้าเราไม่ตัดแปลงตน การตัดแปลงตน

การฝันตนนี่เป็นการฝันกิเลส กิเลสมันมีความพอใจของมันอยู่แล้ว มันต้องคิดของมันตามอำนาจของมัน คิดตามอำนาจของมันนะ แล้วยังคิดออกไปทำลายเขา เห็นไหม

ทำลายตนเองก่อน เพราะตนเองไม่มีความสุขในหัวใจของตนเอง ถ้าไม่มีความสุข เห็นไหม จะเห็นว่าภาวะของใจเป็นอย่างไร ถ้าคนไม่เคยเห็นใจของตัวเอง ไม่เคยเห็นสัมมาสมาธิ มันจะคิดมีปัญหาขึ้นมาได้อย่างไร ถ้ามีสัมมาสมาธิจะมีพื้นฐานของปัญญา ปัญญาอันนี้ การแก้กิเลส ปัญญาอันนี้ ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา แต่ปัญญาจากภายใน ปัญญาจากภายในทำลายกิเลสของตัวเอง ตัวเองร่มเย็นขึ้นมามันไม่เบียดเบียนตนแล้วมันจะไปเบียดเบียนใครล่ะ มันจะไปก่อการร้ายได้ยังไง มันจะก่อการร้ายกับกิเลสของตัวเองเท่านั้น

ก่อการร้ายคือพยายามตั้งถึงว่า สิ่งที่เป็นกิเลสทำลายมันให้ได้ ถ้าทำได้สงบเย็นจากภายใน แล้วมันจะลึกลับมหัศจรรย์นะ จากใจดวงนี้เข้าใจดวงนี้ แล้วใจดวงอื่นที่เขาจะประพฤติปฏิบัติมันก็ต้องมีความเห็นผิด มันต้องมีลี้ลับลুকคลุกกลานมา มันสลดสังเวช สงสารเขามากนะ

แต่อันนั้นไม่เป็นเช่นนั้น ถ้าความเห็นของเขา ปัญญาของเขา คือว่าปัญญาต้องการทำลายคนอื่น เบียดเบียนคนอื่น ถ้าเบียดเบียนคนอื่นมันเป็นไปได้หรือ เราจะดึงไว้ไม่ให้พระอาทิตย์ขึ้น เป็นไปไม่ได้ พระอาทิตย์ขึ้นแล้วไม่ให้มันตกก็เป็นไปไม่ได้ สิ่งนี้มันเป็นธรรมชาติของมัน

ความเห็นของคน ทิฐิภูมิมานะ ความเห็นของแต่ละบุคคลมันจะเหมือนกันมันเป็นไปไม่ได้ แล้วเราจะไปให้มันเป็นไปมันเหมือนกันอยู่ในแนวทางเดียวกัน มันสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ไง

สิ่งที่เป็นไปได้ ถ้าเอ็งจะเป็นไปได้ ทำไมเอ็งไม่กลับมาดูตัวของเอ็งล่ะ ไม่ดูความคิดของเราล่ะ ความคิดของเราที่ให้ความทุกข์กับเรา ถ้าเรามีความทุกข์ของเรา เราแก้ไขความทุกข์ของเรา เรามีความสุขของเราขึ้นมา แล้วมันจะเป็นอำนาจวาสนา เราจะสั่งสอนใคร เราจะบอกใครนั่นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง สิ่งทีหนึ่งนี่มันจะเป็นประโยชน์ๆ อย่างนี้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอาชนะตนเองได้ก่อน เป็นเทวดาของหมู่สัตว์ เป็นสัตตา
เทวมานุสสถานัง เป็นครูของเทวดา เป็นครูของทุกๆ อย่าง เป็นครูนะ เพราะเข้าใจใจดวงนี้ เราว่าเรา
อยากจะมีศักยภาพมาก อยากมีฤทธิ์มีเดชมาก เทวดาเขามี เขามีเป็นไปตลอด แต่ทำไมเขามีความ
ทุกข์ล่ะ ทำไมพระอินทร์ยังต้องมาใส่บาตรพระกัศสปะล่ะ เพราะอะไร เพราะตัวเองควบคุม เห็น
ใหม่ มันยังต้องการสิ่งที่ว่าควบคุมเขา ต้องการมีพลัง ต้องการล่าแสง ต้องการมีบุญมากกว่าเขา ยัง
ต้องมาทำบุญกับพระกัศสปะ มาใส่บาตรพระกัศสปะ เพราะต้องการแสง ต้องการพลังงานอันนี้
ทำไมสิ่งที่ว่ามีฤทธิ์มีเดชอย่างนั้นทำไมไม่มีความสุขล่ะ แล้วเราเป็นมนุษย์อยู่นี้เราจะไปมีฤทธิ์มีเดช
ด้วยศักยภาพ ด้วยเทคโนโลยีไง มีฤทธิ์มีเดชได้ การดักเสียง ดักฟังต่างๆ เครื่องเทคโนโลยีดักฟัง
ต่างๆ มันก็เหมือนกับมีฤทธิ์มีเดชนั้นล่ะ

นี่รู้ไปรอบโลกนะ การเคลื่อนไหวไปรอบโลก แต่เห็นแต่โลกบนผืนดิน แต่โลกในหัวใจคน
คิดอย่างไรนี่ไม่รู้ไง คนเห็นแต่หน้า เห็นแต่คำพูดที่หวานหู แต่เขาคิดอย่างไร เขาจะเชือดคอเรา
อย่างไร เขาทำลายเราอย่างไร เราก็ไม่รู้สิ่งนี้ เห็นใหม่ นี่รู้แต่โลกภายนอก ไม่รู้โลกของใจ ถ้าไม่รู้
โลกของใจ ใจมันมีสภาวะแบบนั้น มันเบียดเบียนตนก่อน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้รู้
โลกภายใน ให้รู้จากความคิด ถ้าความคิดดับจากใจของเรา ความคิดอันนี้มันทำลายใจของเรา ปัญญา
อันนี้ปัญญาประเสริฐ ปัญญาอย่างนี้ไม่มีในโลกนี้ เพราะเป็นภาวนามขปัญญา ปัญญาอย่างนี้เกิดขึ้น
จากการหลับหูหลับตาที่ว่าเอาตัวรอด เห็นแก่ตัวๆ นั้นล่ะ จะเกิดสิ่งที่เป็นมหัศจรรย์ สิ่งที่เป็น
มหัศจรรย์เห็นใหม่ สิ่งนี้คือปัญญา เป็นวิชาขึ้นมา จะทำลายกิเลสอันนี้

ถ้าเป็นปัญญาอันนี้ ถูกต้อง แต่ว่าศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา เราก็ติดอาวุธทางปัญญา
กัน ถ้าไม่มีศีลธรรมนะ นี่ทำลายกันขนาดนี้ ถ้ามีศีลธรรมขึ้นมา มันจะเข้ามาจากภายใน จะทำลาย
ตัวเองก่อน ถ้าทำลายตัวเองก่อน ทำลายกิเลสของตัวเองก่อน ปัญญาอันนี้จะเป็นคุณมาก จะมี
ความสุขใจ ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา แต่ปัญญาอย่างนี้โลกเขามองไม่เห็นกัน ถึงต้องมี
ทาน มีศีล มีภavana เพื่อจะย้อนกลับเข้ามาให้เห็นว่า ธรรมนี้มีอยู่ไง สัจธรรมมีอยู่ ความเป็นจริงมีอยู่

ความสุขมีอยู่หาได้จากใจดวงนี้ ไม่ต้องไปหาจากข้างนอก เขาหาได้จากข้างนอก เขาถึงต้องการแย่งชิงกัน ต้องการทำลายกัน เพราะต้องการยึดพื้นที่ ต้องการสิ่งที่ว่าการค้าที่มีปัญหาอันก็เกิดสงครามตลอดไป สิ่งนี้จากภายนอก

แต่ถ้ามีศีลธรรมในหัวใจนะ มีการแบ่งปันกันนะ นี่เป็นธรรมนะ แผ่นดินธรรม แผ่นดินทองแล้วจะเจือจางกัน โลกนี้พออยู่พอกินนะ แต่นี้เพราะว่าส่วนหนึ่งอาศัยสิ่งที่เป็นประโยชน์กับตัวเองจนไม่เห็นอีกส่วนหนึ่ง มันก็ต้องมีการเบียดเบียนกันตลอดไป แล้วจะเป็นอย่างนี้ เป็นอย่างนี้เพราะอะไร เพราะมันเป็นกรรม เพราะเป็นกรรมถึงความเห็นผิดใจ แต่คนที่มีความเห็นถูก พระอรหันต์ทำไมไม่เกลี้ยพวกนี้ให้เสมอกันล่ะ เพราะมันเป็นกรรมของเขา มันเป็นสิ่งที่สุคติวิสัยของเขา อย่างที่ว่าเขาถึงเวลาของเขา เขาก็ต้องไปของเขา เราจะฝืนอย่างไร แต่ถ้าเราสามารถบอกให้เขาเข้าใจในหัวใจนั้น การจะไปจะมานี้ ถ้ามันมีสิ่งที่ว่าร่มเย็นเป็นสุขไป มันก็ไปดีใจ มันต้องไปโดยธรรมชาติ แต่จะไปดีหรือไปทุกข์เท่านั้น

แต่ถ้าพูดถึงเราชำระกิเลสแล้วมันจะดับที่นี้ แล้วจะไม่ต้องไปอีกเลย ถึงมีอยู่ก็มีอยู่ธรรมชาติ แต่หัวใจดวงนั้นพ้นไปแล้ว แล้วหัวใจจะถึงที่สุด นี่คือปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่คือปัญญาของศาสนาพุทธ เอวัง